

Peildierenartsenpr

In opdracht van de overheid en de pluimveesector houdt GD in de gaten welke dierziekten er spelen in de Nederlandse pluimveehouderij. Een belangrijk onderdeel van de monitoring wordt gevormd door de secties voor de Peildierenartsenpraktijken.

Door deze monitoring kan bijvoorbeeld tijdig worden ingespeeld op nieuwe of opkomende ziektekiemen, worden nieuwe stammen van bestaande kiemen in beeld gebracht en kunnen vaccinatieschema's of onderzoeken worden opgesteld die gericht zijn op de actuele situatie in ons land.

Routine-secties versus secties Peildierenartsenpraktijken

Van ieder pluimveebedrijf kan sectiemateriaal worden aangeboden bij GD voor onderzoek, maar in de regel worden dan toch vooral de complexere of meer bijzondere gevallen ingestuurd (de routine-secties). Om in de gaten te houden wat er gemid-

Peildierenartsenpraktijken

Wat zijn dat?

Dit zijn grote, in pluimvee gespecialiseerde, dierenartsenpraktijken die samen een representatief deel van de Nederlandse pluimveebedrijven als klant hebben.

Wat gebeurt daar?

GD vraagt op periodieke basis aan de deelnemende praktijken of ze dieren willen insturen voor onderzoek. Het gaat om dieren met willekeurige gezondheidsproblemen waar de betreffende praktijk mee te maken krijgt.

Wat is hiervan het nut?

Op basis van deze inzendingen houdt GD bij welke dierziekteproblemen belangrijk zijn. Door een standaard palet aan onderzoeken in te zetten, wordt ook het vóórkomen van ziektekiemen bijgehouden; bent u benieuwd naar het percentage vleeskuikens met ademhalingsklachten dat positief is voor *Mycoplasma synoviae*? Of het percentage kuikens met pootproblemen dat positief is voor reovirus? Dankzij de Peildierenartspraktijken kunt u dat terugvinden in onze monitoringsrapportages:

www.gddiergezondheid.nl/monitoringpluimvee

deld in Nederland aan de hand is op het gebied van gezondheidsproblemen in de pluimveesector, werd in 2016 gestart met het Peildierenartsenpraktijkenproject.

Jubileum

Om te vieren dat dit project nu al vijf jaar lang goed loopt, delen we hier enkele van de vele bevindingen die zijn gedaan binnen het project. Benieuwd naar meer? De meest recente jaarrapportage, met daarin ook de sectiebevindingen in het kader van het Peildierenartsenproject, vindt u op onze website www.gddiergezondheid.nl/monitoringpluimvee.

Belangrijke bevindingen uit het Peildierenartsenproject Zenuwverschijnselen door het Marekavirus

Zeer lang werden er geen Marekproblemen gezien bij vleeskuikens; dit ziektebeeld was vooral iets uit de oude boeken. Toen de problemen weer begonnen, werden de eerste kuikens ingestuurd met als klacht 'locomotieproblemen' en een vermoeden van afbrekende heupkoppen door een bacteriële infectie. Dat laatste bleek deels te kloppen, maar de dieren bleken ook aangetaste zenuwen van de poten te hebben door het Marekavirus. Normaal zou een dergelijke sectie niet snel naar GD zijn gestuurd; het vaststellen van heupkopnecrose en het inzetten van een bacterieel onderzoek kan immers vaak ook op de dierenartsenpraktijk gedaan worden. Door het Peildierenartsenproject kwamen ze echter wel binnen bij GD en werd er aanvullend onderzoek ingezet, waarbij onverwacht het Marekavirus werd aangetoond.

Op deze manier dragen de Peildierenartsenpraktijken mee aan het monitoren van trends van normale ziektekiemen.

Reovirus in peesschedes

Vleeskuikens kunnen ontsteking van de peesschede krijgen door een infectie met reovirus. De dieren kunnen dan moeilijker lopen en de peesschede is verdikt. Om de incidentie van reovirus te bepalen, wordt bij alle vleeskuikens met pootproblemen binnen het Peildierenartsenproject gekeken of er reovirus in de peesschedes aanwezig is en wordt met microscopie onderzocht of er een ontsteking van de peesschede is. Hieruit bleek dat:

1. reovirus best vaak voorkomt in de peesschede zonder dat er een ontsteking is. Niet gek, want er zijn veel niet-ziekteverwekkende reovirusstammen. Maar dat betekent dus dat enkel een PCR-test voor reovirus niet voldoende is voor een diagnose;

aktijken

2. manklopende dieren zonder een met het blote oog zichtbare verdikking van de pees, microscopisch soms wel een virale peesschedeontsteking kunnen hebben, waarin reovirus wordt gevonden. Vaak wordt vervolgonderzoek enkel aangevraagd als er een zichtbare verdikking is, maar daarmee mis je dus een aantal ziekte-uitbraken door reovirus.

 Op deze manier dragen de Peildierenartspraktijken mee aan het verbeteren van de diagnostiek bij pluimvee.

Opkomst van *Gallibacterium anatis*

In figuur 1 ziet u welke bacteriën werden gevonden in leghennen met buikvliesontsteking of bloedvergiftiging. Hiervoor kijken we enkel naar de inzendingen door Peildierenartsenpraktijken; immers, de routine-secties bij GD zijn vaak

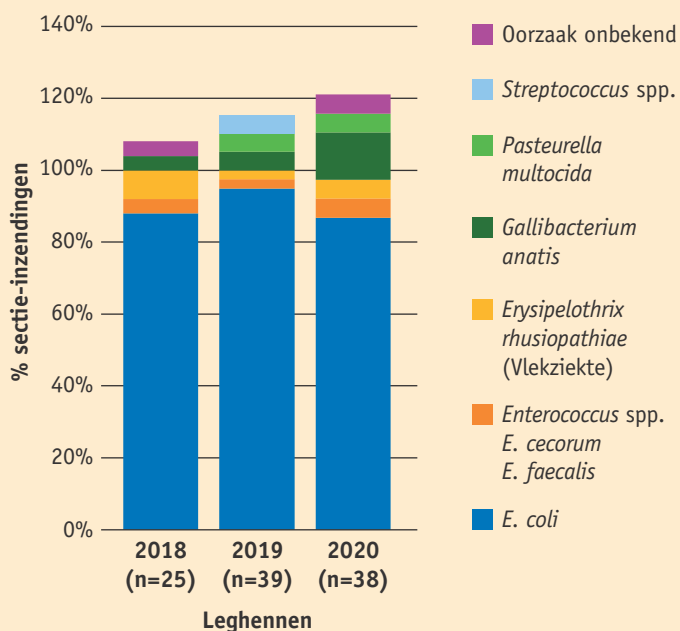
monitoring

Achterzijde van de poot van een vleeskuiken met tenosynovitis (ontsteking peesschede) door reovirus. Op de doorsnede van het uitgesneden stukje is te zien dat er oedeem is dat de peesschede verdikt (Bron: GD)

bijzondere gevallen of op basis van uitbraken met een ernstig verloop, en dus niet representatief voor wat er gemiddeld in het veld speelt. In de figuur zien we een toename van *Gallibacterium anatis*. Deze toename werd niet opgemerkt bij de routine-secties, waar *G. anatis* weinig wordt gezien. Ondertussen loopt er verder onderzoek naar het voorkomen van deze kiem in de Nederlandse pluimveehouderij.

 Op deze manier dragen de Peildierenartspraktijken mee aan het opsporen van nieuwe ziekten.

Oorzaken peritonitis en sepsis bij secties peilpraktijken

Figuur 1. Oorzaken van buikvliesontsteking (peritonitis) en/of bloedvergiftiging (sepsis) bij sectie-inzendingen op leghennen (secties Peilpraktijken, 2018-2020) (n=aantal secties LL met peritonitis en/of sepsis). Bij een sectie kunnen meerdere bacteriën worden aangetoond. Het geheel komt daardoor uit op meer dan 100 procent. (Bron: GD)

Uitgegroeid tot vast onderdeel basismonitoring

Dit zijn nog maar een paar van de resultaten, maar het mag duidelijk zijn dat de Peildierenartsenpraktijken veel hebben bijgedragen aan de monitoring in de afgelopen vijf jaar. Daarom is het ook geëvolueerd van een bescheiden monitoringsproject in 2016 tot de huidige positie als vast onderdeel van de basismonitoring van de pluimveegezondheid. We zijn dan ook erg blij met de intensieve deelname van de deelnemende dierenartsen en de pluimveehouders die dieren hebben ingestuurd voor het project. Mede dankzij hun inzet blijven we samen goed op de hoogte van de ontwikkelingen in onze sector.

Monitoring
DIERGEZONDHEID

Al sinds 2002 houdt Royal GD zich intensief bezig met de uitvoering van de dier gezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, het bedrijfsleven, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.